



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2350/2020
25.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драган Лазаревић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ д.о.о. ..., чији је пуномоћник Александар Јовановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1033/2019 од 31.10.2019. године, у седници одржаној дана 25.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1033/2019 од 31.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 3149/2018 од 20.09.2018. године, која је исправљена решењем истог суда П 3149/2018 од 21.12.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле па је тужени обавезан да јој на име накнаде штете исплати износ од 4.080.157,50 динара, са законском затезном каматом од 20.09.2018. године, као дана пресуђења, па до исплате, док је за вишак у погледу тражене законске затезне камате почев од 15.04.2014. године, као дана подношења тужбе, па до 20.09.2018. године, као дана пресуђења, тужбени захтев тужиле одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, тужила је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 417.057,10 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж 1033/2019 од 31.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Нишу П 3149/2018 од 20.09.2018. године тако да гласи: одбија се, као неоснован, тужбени захтев којим је тужила тражила да се тужени обавезе да тужилци накнади штету у износу од 4.080.157,50 динара, са законском затезном каматом од 20.09.2018. године, па до исплате. Ставом другим изреке, тужила је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 544.040,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 87/18) и утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреда из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могла да утиче на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су дана 18.03.2013. године, закључиле уговор о размени покретних ствари, тако што је тужилца, као власник аутобуса, регистарских таблица ..., марке „...“, модел ..., година производње 2000., тај аутобус заменила за аутобус власништво туженог, регистарских таблица ..., марке „...“, модел ..., година производње 1997. У члану 3. тог уговора предвиђено је да тужени даје тужилци свој аутобус, горе наведени, чија је вредност 25.000 евра, да га несметано користи у периоду од наредних десет месеци, односно до 10.04.2014. године, као купац и да обезбеди комплетну документацију и дозволе за вршење превоза у земљи и иностранству за тај аутобус. Чланом 4. уговора, тужени је тужилци гарантовао за легалност аутобуса, а у члану 5. је уговорено да тужени, након истека рока купа, своје возило пренесе у власништво физичком или правном лицу које буде означила тужилца, с тим да она измири све евентуалне казне и раздужи све међународне дозволе. Тужилца је, аутобус власништво туженог, који је добила по наведеном уговору, дала у закуп Самосталној аутопревозничкој радњи „ВВ“, власника ГГ, на основу уговора о закупу од 19.03.2013. године, на период од 20.03.2013. године до 19.01.2014. године за закупнину од 200.000,00 динара месечно. Предметни аутобус је одузет од ГГ, на основу потврде о привремено одузетим предметима МУП-а РС, ПУ Ниш број ПУ-3005/13 од 19.08.2013. године, јер су у саобраћајну дозволу били унети неистинити подаци у погледу године производње. До тога је дошло тако што је тужилца пријавила полицији чињеницу да аутобус није годиште наведено у саобраћајној дозволи и није модел који је тамо евидентиран, а то је сазнала након што је аутобус био на поправци. Аутобус је враћен лицу коме је одузет према потврди о враћеним предметима КУ бр. ПУ-3005/13 дана 18.03.2014. године. На основу решења Полицијске управе у Лесковцу, Одсек за управне послове број 226-20404/14 од 22.12.2014. године поновљен је поступак уписа у јединствени регистар возила марке „...“, модел ..., регистарске ознаке ..., регистровано на име Привредног друштва „ББ“ д.о.о. са седиштем у ..., општина ..., са бројем шасије ... и бројем мотора Поништено је решење – саобраћајна дозвола издата за то регистровано возило и од Привредног друштва „ББ“ д.о.о. одузета је саобраћајна дозвола серијског броја ..., регистарске таблице ... и регистрациона налепница број У образложењу је наведено да је приликом подношења захтева за издавање саобраћајне дозволе и регистрационе налепнице, односно упис возила у јединствени регистар, том органу поднет захтев – регистрациони лист који садржи нетачне податке о години производње до ког је дошло погрешним узимањем датума издавања холандске саобраћајне дозволе, 15.03.1998. године, као датума године производње. Накнадним проверама је утврђено да је возило први пут регистровано у Холандији 15.03.1989. године. Наведено решење је поништено решењем МУП-а РС, Дирекције полиције, Управе за управне послове у седишту министарства 03/11-2 број 226-1-209/15 од 17.04.2015. године и предмет је враћен истом органу на поновни поступак и одлучивање, тако да управни поступак није окончан и неизвесно је када ће бити, с обзиром на то да аутобус физички не постоји на месту где је остављен на чување. Предметно возило има оригиналне

идентификационе ознаке и не потражује се у иностранству. Према налазу вештака економско-финансијске струке од 31.01.2016. године, тужила је претрпела штету у висини вредности аутобуса од 25.000 евра, што према средњем курсу на дан 24.10.2016. године износи 3.080.157,50 динара и штету због ускраћене закупнине за период од 19.08.2013. године до 18.01.2014. године, у износу од 1.000.000,00 динара.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле и туженог обавезао да јој накнади штету у износу од 4.080.157,50 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења 20.09.2018. године па до исплате, у смислу одредбе члана 155, 189, 480. став 1. и 2, 481, 482, 485, 508. и 553. Закона о облигационим односима. Закључио је да је тужени одговоран за правне недостатке који су се накнадно појавили у смислу легалности аутобуса који је тужили предао у замену за њен аутобус, имајући у виду да је саобраћајна дозвола делимично садржала неистините податке.

Другостепени суд је, побијаном одлуком, преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиле, јер у конкретном случају, од закључења и испуњења уговора до доношења првостепене пресуде, ниједно треће лице није ни на који начин, судским или вансудским путем, истакло право на предметно возило, у смислу одредбе члана 508. Закона о облигационим односима (заштита од евикције). До погрешног уписа нетачног податка о години производње и моделу возила дошло је погрешним узимањем датума издавања холандске саобраћајне дозволе, а погрешан упис године производње возила нема значај правног недостатка, јер то не искључује право на употребу возила у јавном саобраћају, па због тога не постоји правни недостатак на возилу за који би одговарао тужени.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна.

Продавац одговара и за посебна ограничења јавно-правне природе која купцу нису била позната, ако је он за њих знао, или је знао да се могу очекивати, а није их купцу саопштио, сходно одредби члана 514. Закона о облигационим односима.

Законик о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), на који се позвала Полицијска управа у Нишу, Одељење криминалистичке полиције, при привременом одузимању предметног аутобуса у потврди о привремено одузетим предметима ПУ 3005/13 од 19.08.2013. године и потврди о враћеним предметима од 18.03.2014. године, привремено одузимање предмета прописује у одредби члана 147. став 1. тако што ће орган који поступа привремено одузети и обезбедити чување предмета који се по Кривичном законiku морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку.

Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“ бр. 41/2009 ... 41/2018), не прописује могућност одузимања возила, него прописује, у одредби члана 278. став 2. тачка 9. привремено одузимање предмета прекршаја тако што, сходно одредби члана 295. став 1. тог закона, полицијски службеник може у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, ради документовања и доказивања прекршаја и других деликата, привремено, а најдуже 24 сата од учиниоца прекршаја, односно другог деликта, одузети исправу подобну за доказивање противправног понашања.

У конкретном случају, тужила је штету претрпела јер није била у могућности да предметни аутобус, користи у својству закупца, у периоду од 19.08.2013. године, када је аутобус одузет лицу коме га је она дала у закуп, до 18.01.2014. године, као и због чињенице да је туженом, на име замене власништва на аутобусима исплатила износ од 25.000 евра, а да предметни аутобус више физички не постоји на месту где је остављен на чување. Међутим, тужени није одговоран за ту штету, па због тога није ни дужан да је тужили накнади, пошто узрок штете није у његовом чињењу или пропуштању. Тужени није знао да су у саобраћајну дозволу за предметни аутобус унети нетачни подаци о години производње и моделу, имајући у виду да је аутобус купио од фирме „ДД“ из ..., након чега га је шест година регистровао и користио у јавном саобраћају. Према горе цитираним одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима, није било услова за одузимање предметног аутобуса у ситуацији када је тужила полицији пријавила да саобраћајна дозвола садржи нетачан податак о години производње и моделу аутобуса, пошто то није разлог за вођење кривичног поступка, него за издавање нове саобраћајне дозволе са тачним подацима о години производње и моделу возила. С тим у вези, у решењу Министарства унутрашњих послова РС, Управи за управне послове које је донето дана 17.04.2015. године под бројем 03/11-2 број 226-1-209/15, а којим је поништено решење Полицијске управе у Лесковцу број 226-20404/14 од 22.12.2014. године и предмет враћен истом органу на поновни поступак и одлуку, наведено је да, имајући у виду чињенице: да предметно возило има оригиналне идентификационе ознаке мотора и шасије; да се возило не потражује у иностранству; да је провером утврђено да је возило било регистровано у Холандији под регистарском ознаком ..., било је основа да првостепени орган затражи да жалилац у примереном року поднесе захтев за издавање нове саобраћајне дозволе због промене података о години производње возила, а ако жалилац, у поновном поступку, у примереном року поднесе уредан захтев за издавање нове саобраћајне дозволе и уз захтев приложи доказ о техничкој исправности возила, првостепени орган ће обуставити предметни управни поступак и за наведено возило издати нову саобраћајну дозволу у коју ће уписати тачан податак о години производње возила. Како је до покретања управног поступка дошло на иницијативу тужиле у ситуацији када тужени није знао да су у саобраћајну дозволу унети нетачни подаци о години производње и моделу предметног аутобуса, те пошто није постојао законски основ за одузимање аутобуса, за који је постојала могућност регистрације, сходно обавештењу које је Полицијска управа Лесковац под бројем 226-20404/14 од 19.02.2018. године дала по захтеву туженог, а везано за поступак регистрације предметног аутобуса, следи да нема узрочно последичне везе између поступања туженог и проузроковања штете тужили па он није дужан да тужили накнади предметну штету.

Наводима ревизије тужиле о томе да је неспорна чињеница да она, почев од дана одузимања аутобуса до дана доношења решења МУП-а од 17.04.2015. године, није могла да користи аутобус у саобраћају ни у правном промету и да због тога трпи штету, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Ово због тога што је штету дужан да надокнади онај ко је другоме проузрокује, сходно одредби члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, а у овом случају предметну штету тужили није проузроковао тужени, па он није ни дужан да јој је накнади. Због тога, тужила неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић